

Arbejdsministeren (Lauge Dahlgaard): Ved forelæggelsen af forslag til ændring af den kommunale inddelingslov i efteråret 1968 kom daværende indenrigsminister Poul Sørensen ind på visse principielle betragtninger om opgavefordelingen mellem staten og kommunerne. Ved forelæggelsen af forslag til lov om styrelsen af sociale og visse sundhedsmæssige anliggender i januar 1970 var også socialministeren inde på videregående opgavefordelingsproblemer. Folketinget benyttede imidlertid ikke disse anledninger til en egentlig principdebat om disse spørgsmål.

Den nye kommunale struktur har nu været gældende i mere end et år, og de nye kommunale styrelseslove har virket i samme tidsrum. Regeringen har derfor fundet, også i overensstemmelse med bebudelsen i statsministerens åbningstale i oktober i fjor, at tiden nu er moden til en principdebat om opgavefordelingsproblematikken, eftersom såvel kommunerne og de kommunale organisationer som centraladministrationen og lovgivningsmagten jo vil komme til at beskæftige sig indgående med disse spørgsmål i en årrække fremover.

Det har steds stået klart, at der er en nøje sammenhæng mellem den kommunale struktur og de offentlige opgavers fordeling mellem stat, kommuner og kommunegrupperne indbyrdes. Allerede tidligt i kommunalreformens tilblivelseshistorie blev den opfattelse gjort gældende, at de geografiske ændringer i den kommunale struktur ikke burde gennemføres, før de nye kommuners opgaver var blevet fastlagt. Det er et synspunkt, der som bekendt ikke er blevet fulgt, og det er vel sandsynligt, at hvis man havde efterlevet det, ville det have givet anledning til så mange praktiske og måske også principielle vanskeligheder, at man ikke var kommet i gang med kommunalreformen overhovedet og i hvert fald ikke var kommet i gang med den endnu.

Der har også længe været forståelse for, at der er sammenhæng mellem opgavefordelingen på den ene side og på den anden side den nærmere udformning af reglerne for statens tilskud til løsningen af de kommunale opgaver. De problemer, der her er tale om, har folketetinget nu i et par år haft anledning til at beskæftige sig med ved be-

handlingen af en række konkrete lovforslag. Jeg tror derfor, at de ganske komplicerede spørgsmål, som sammenhængen mellem opgavefordeling og byrdefordeling frembyder, er mere tilgængelige for en udbytterig drøftelse i dag end på et tidligere tidspunkt.

Hertil kommer, at der på yderligere et par områder efterhånden vil blive tale om betydningsfulde konsekvenser af kommunalreform og ændret opgavefordeling.

Således må udtyndingen af centraladministrationens opgaver, særlig den konkrete sagsbehandling, efterhånden få følger for centraladministrationens opbygning og arbejdsformer såvel som for karakteren af samarbejdet mellem staten og kommunerne. Disse problemer indgår blandt de spørgsmål, som den under administrationsdepartementet etablerede arbejdsgruppe om centraladministrationens forhold beskæftiger sig med.

I den seneste tid har perspektivredøgørelsen understreget behovet for samordning af statens og kommunernes udgiftspolitik. Den stærke vækst i det offentlige personaleforbrug og de offentlige udgifter aktualiserer spørgsmålet om, hvordan man på én gang kan decentralisere forvaltningen af samfundets fællesopgaver og sikre en samordnet planlægning og styring af statens og kommunernes aktiviteter.

Det er magtpåliggende for mig at understrege, at vi under de kommende års arbejde med opgavefordelingen steds bør være opmærksom på den beskrevne sammenhæng med den kommunale struktur, med byrdefordelingsproblematikken, med centraladministrationens opbygning og arbejdsformer og med behovet for samordning af den samlede offentlige udgiftspolitik.

De betragtninger og synspunkter, jeg herefter skal fremkomme med, knytter sig til de enkelte områder af denne sammenhæng og har været drøftet mellem regeringen og Kommunernes Landsforening, Amtsrådsforeningen og Københavns og Frederiksberg kommunalbestyrelser. Grundlaget for drøftelsen har først og fremmest været den af sekretariatet for regeringens byrde- og opgavefordelingsudvalg udarbejdede redegørelse, som tidligere er sendt til folketingets medlemmer, og jeg kan oplyse, at der i det væsentlige har været indforståelse mellem